

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

1967 yılındaki Arap – İsrail Savaşı'nda, o zamana kadar Ürdün'ün kontrolü altında bulunan Doğu Kudüs'ü işgal ve fiilen ilhak eden İsrail, 1980 yılında Kudüs'ü ebedi başkenti ilan etti. Ancak bu karar, İsrail'i Doğu Kudüs de dahil olmak üzere 1967 savaşında işgal ettiği topraklardan çekilmeye çağıran Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin (BMGK) 1967 tarihinde almış olduğu 242 sayılı kararına aykırıydı. Ayrıca, BMGK'nın 1980'de aldığı 476 sayılı karar da İsrail'i uyguladığı politikalarda ısrar etmekten vazgeçmeye ve Kutsal Kudüs Şehri'nin statüsünü ve karakterini etkileyen adımlara son vermeye çağırıyordu. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Kudüs'ün statüsü konusunda aldığı başka kararlar da bulunmaktadır.

Hal böyleyken, 6 Aralık 2017'de ABD Başkanı Trump'ın Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak kabul ettiğini açıklamasından bir süre sonra, ABD'nin İsrail Büyükelçiliği Kudüs'e taşındı. Trump'ın bu kararı hem kendisinden önceki ABD Başkanları'nın Kudüs konusunda izleyegeldikleri siyaset bakımından bir sapma, hem de Orta Doğu Barış Süreci'ni baltalayabilecek tehlikeli bir adımdı.

Ancak, yukarıda işaret edilen tehlikeli tırmanış, ABD Başkanı Trump ve İsrail Başbakanı Netanyahu'nun 28 Ocak 2020 tarihinde açıkladıkları "Orta Doğu Barış Planı"yla yeni bir evreye ulaştı. Söz konusu plan, Filistin toprakları üzerindeki İsrail işgalini derinleştirerek Batı Şeria'daki bazı bölgeleri ilhak etmeyi hedeflemekte, Birleşmiş Milletler kararlarına aykırı olarak Kudüs'ün tamamını İsrail'in başkenti olarak tanımakta, Filistinli mültecilerin geri dönüş haklarını ellerinden almakta ve bağımsız bir Filistin Devleti'ni kabul eder gözüktürken, aslında bu hususu şartlara bağlayarak ve zamana yayarak bağımsız Filistin Devleti'nin geleceğini ipotek altına almaktadır.

Trump ve Netanyahu'nun planı, İsrail – Filistin sorununun bağımsız iki devlet temelinde ve Doğu Kudüs Filistin Devleti'nin başkenti olacak şekilde çözümünün önünde bir engeldir. Uluslararası hukuka aykırı olan bu girişimin, Orta Doğu'da halihazırda mevcut olan gerilimi daha da artırma olasılığı Türkiye için endişe vericidir. Özellikle, Müslüman Filistinlilerin Kudüs'teki kutsal mekanlardaki ibadetlerine zaman bakımından sınırlama getirileceği endişesinin büyük ölçekli bir gerginliği tetikleyebileceğini uzmanlar ifade etmektedir.

Türkiye, şayet doğru politikalar izlenirse, bölgemizde giderek artan gerilimi yatıştırabilecek tecrübeye sahip bir ülkedir. Türkiye'nin Orta Doğu'daki sorunların çözümünde arabulucu olarak rol alabilmesi ve bu sorunlardan kaynaklanabilecek tehditleri kendisinden uzak tutabilmesi için TBMM'nin devreye girmesi elzemdir. Türkiye'nin etkin diplomasi yürüterek, çatışmaları önlemeye hizmet etmesi ve Filistin halkının haklarını korumayı amaçlayan sağlıklı bir dış politika izlemesi bölgemizin huzur ve istikrarı için yaşamsaldır.

Bu nedenle, Filistin meselesinin Kudüs odaklı olarak gündeme alınması ve Türkiye'nin atabileceği adımların masaya yatırılması için Anayasanın 98'inci ve İhtüzüğün 102 ve 103'üncü maddeleri gereğince genel görüşme açılmasını istiyoruz.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

